

รายวิชาคณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การสร้างรูปสี่เหลี่ยมตามกำหนด
(เมื่อกำหนดความยาวด้าน ขนาดของมุม
และความยาวของเส้นทแยงมุม)

ครูผู้สอน ครูอาภาภรณ์ สุขสำราญ

ครูพงศธร รอดจินดา

การสร้างรูปสี่เหลี่ยมตามข้อกำหนด
(เมื่อกำหนดความยาวของด้าน
ขนาดของมุม และความยาวของ
เส้นทแยงมุม)

จุดประสงค์การเรียนรู้

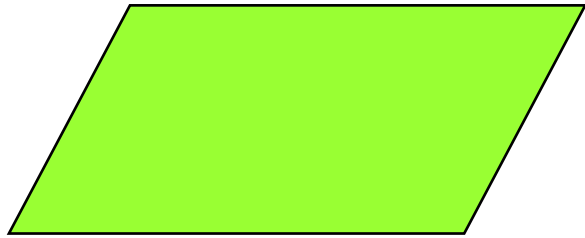
เพื่อให้นักเรียนสามารถสร้างรูปสี่เหลี่ยม
ชนิดต่าง ๆ ตามข้อกำหนด

ทบทวน

ลักษณะและสมบัติ
ของรูปสี่เหลี่ยมชนิดต่าง ๆ

ลักษณะของรูปสี่เหลี่ยม

รูปสี่เหลี่ยมด้านขนาน

ด้านตรงข้ามยาวเท่ากัน

และขนานกัน 2 คู่

มุมที่อยู่ตรงข้ามกันมีขนาดเท่ากัน

เส้นทแยงมุมแบ่งครึ่งซึ่งกันและกัน

ลักษณะของรูปสี่เหลี่ยม

รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

มุมทุกมุมเป็นมุมฉาก

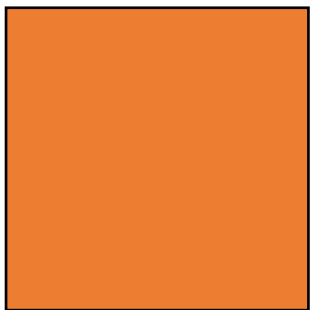
ด้านตรงข้ามยาวเท่ากัน แต่ด้านที่อยู่ติดกัน

ยาวไม่เท่ากัน และด้านตรงข้ามขนานกัน 2 คู่

เส้นทแยงมุมยาวเท่ากันและแบ่งครึ่ง

ซึ่งกันและกัน

ลักษณะของรูปสี่เหลี่ยม

รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส

มุมทุกมุมเป็นมุมฉาก

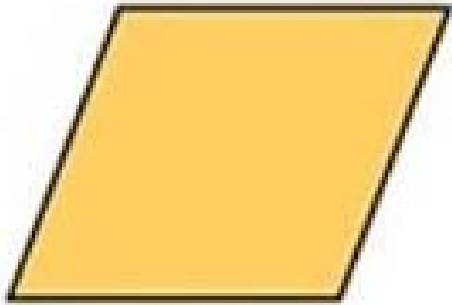
ด้านทุกด้านยาวเท่ากัน และด้านตรงข้าม

ขนานกัน 2 คู่

เส้นทแยงมุมยาวเท่ากัน แบ่งครึ่ง

ซึ่งกันและกัน และตัดกันเป็นมุมฉาก

ลักษณะของรูปสี่เหลี่ยม

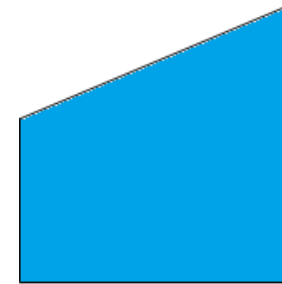
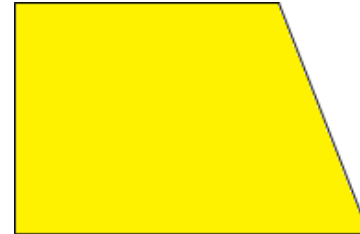
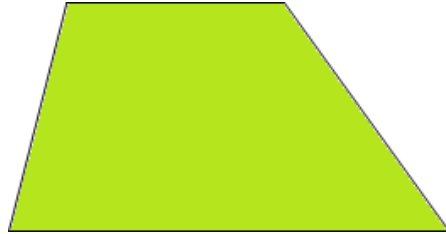
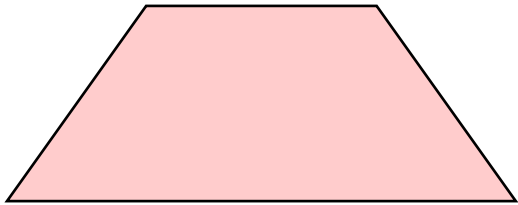

รูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน

มุมทุกมุมไม่เป็นมุมฉาก
และมุมที่อยู่ตรงข้ามมีขนาดเท่ากัน
ด้านทุกด้านยาวเท่ากัน
และด้านตรงข้ามขนานกัน 2 คู่
เส้นทแยงมุมแบ่งครึ่งซึ่งกันและกัน
และตัดกันเป็นมุมฉาก

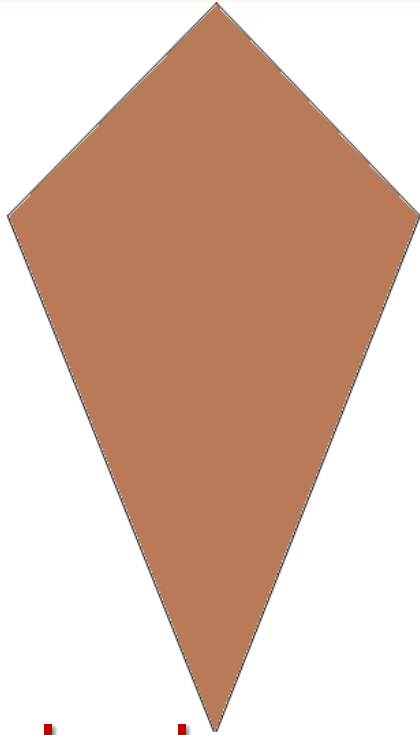
ลักษณะของรูปสี่เหลี่ยม

รูปสี่เหลี่ยมคางหมู

ด้านตรงข้ามขนานกัน 1 คู่

ลักษณะของรูปสี่เหลี่ยม

รูปสี่เหลี่ยมรูปว่าว

ด้านที่อยู่ติดกันกันยาวเท่ากัน 2 คู่
มุมที่อยู่ตรงข้ามกันมีขนาดเท่ากัน 1 คู่
เส้นทแยงมุมตัดกันเป็นมุมฉาก และ
เส้นทแยงมุมเพียงเส้นเดียวที่ถูกแบ่งครึ่ง
ด้วยเส้นทแยงมุมอีกเส้นหนึ่ง

กิจกรรม

การสร้างรูปสี่เหลี่ยมตามข้อกำหนด

(เมื่อกำหนดความยาวของด้าน

ขนาดของมุม และความยาวของ

เส้นทแยงมุม)

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2-3 คน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสร้างรูปสี่เหลี่ยมตามที่ครูกำหนด และบอกว่ารูปสี่เหลี่ยมที่ได้เป็นรูปสี่เหลี่ยมอะไร
2. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
3. ครูตรวจสอบความถูกต้องหากมีข้อผิดพลาดให้นักเรียนแก้ไข

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มสร้างรูปสี่เหลี่ยมตามที่ครูกำหนด และบอกว่ารูปสี่เหลี่ยมที่ได้เป็นรูปสี่เหลี่ยมอะไร
2. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบและแก้ไขข้อผิดพลาด

สร้างรูปสี่เหลี่ยมตามข้อกำหนด

1. สร้างรูปสี่เหลี่ยม ABCD โดยกำหนด $\overline{AD}$

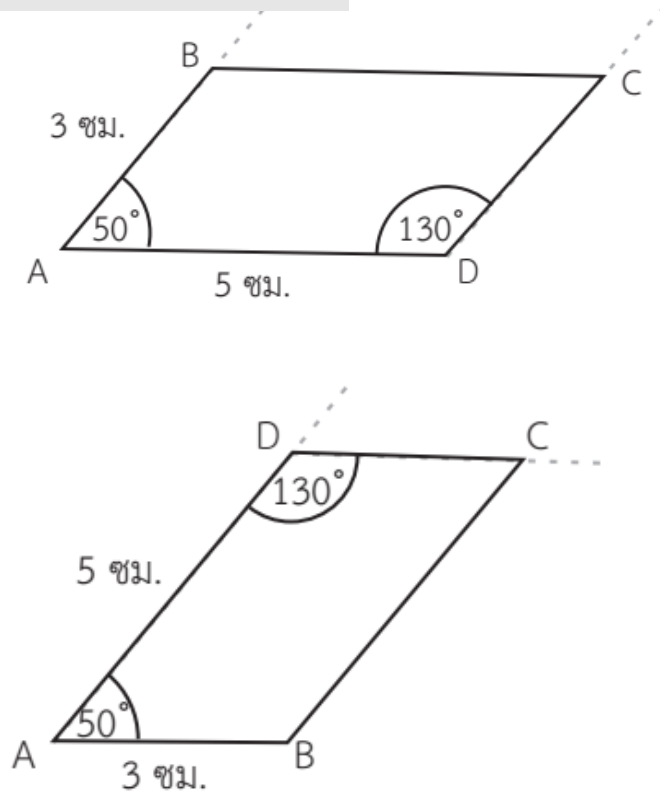
ยาว 5 เซนติเมตร $\overline{AB}$ ยาว 3 เซนติเมตร $\widehat{BAD} 50^\circ$

และ $\overline{DC}$ ยาวเท่ากับ $\overline{AB}$ และขนานกับ $\overline{AB}$

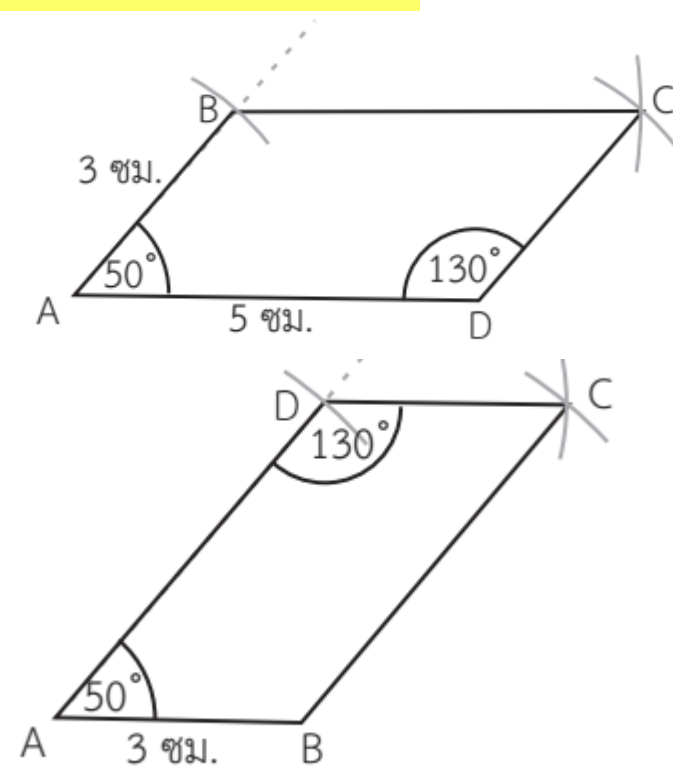
รูปสี่เหลี่ยมที่ได้จะเป็นรูปสี่เหลี่ยมชนิดใด

1. สร้างรูปสี่เหลี่ยม ABCD โดยกำหนด $\overline{AD}$ ยาว 5 เซนติเมตร $\overline{AB}$ ยาว 3 เซนติเมตร $\widehat{BAD} 50^\circ$ และ $\overline{DC}$ ยาวเท่ากับ $\overline{AB}$ และขนานกับ $\overline{AB}$ รูปสี่เหลี่ยมที่ได้จะเป็นรูปสี่เหลี่ยมอะไร

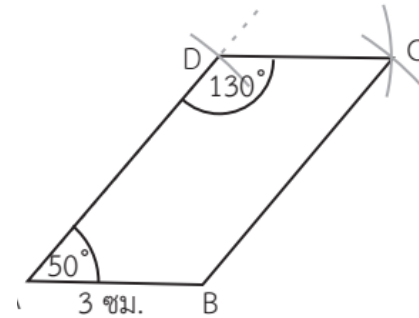
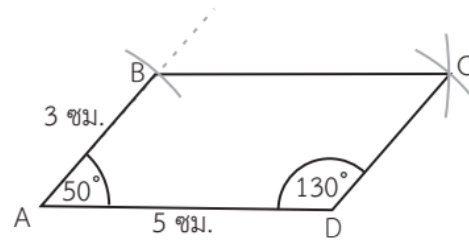
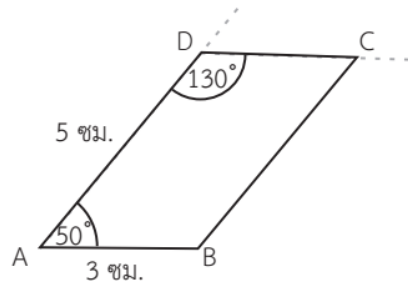
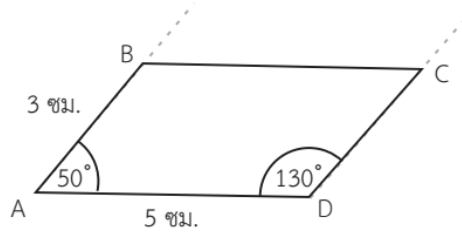
ใช้โปรแทรกเตอร์ช่วยสร้าง

ใช้วงเวียนช่วยสร้าง

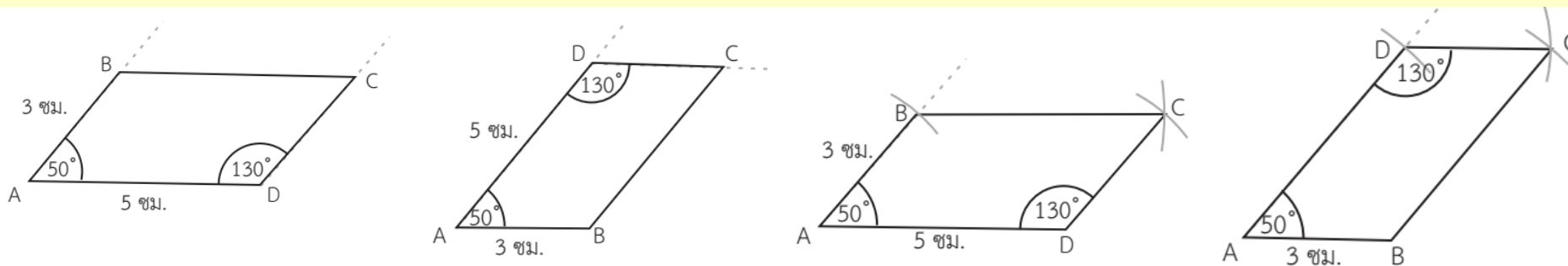

1. สร้างรูปสี่เหลี่ยม ABCD โดยกำหนด $\overline{AD}$ ยาว 5 เซนติเมตร $\overline{AB}$ ยาว 3 เซนติเมตร $\angle BAD = 50^\circ$ และ $\overline{DC}$ ยาวเท่ากับ $\overline{AB}$ และขนานกับ $\overline{AB}$ รูปสี่เหลี่ยมที่ได้จะเป็นรูปสี่เหลี่ยมอะไร

รูปสี่เหลี่ยม ABCD เป็นรูปสี่เหลี่ยมชนิดใด
(รูปสี่เหลี่ยมด้านขนาน)

1. สร้างรูปสี่เหลี่ยม ABCD โดยกำหนด $\overline{AD}$ ยาว 5 เซนติเมตร $\overline{AB}$ ยาว 3 เซนติเมตร $\widehat{BAD} 50^\circ$ และ $\overline{DC}$ ยาวเท่ากับ $\overline{AB}$ และขนานกับ $\overline{AB}$ รูปสี่เหลี่ยมที่ได้จะเป็นรูปสี่เหลี่ยมอะไร

ตรวจสอบรูปสี่เหลี่ยม ABCD เป็นรูปสี่เหลี่ยมด้านขนาน

(ตรวจสอบโดยใช้โพธแทรกเตอร์วัดขนาดของมุม ABC เท่ากับ 130° และวัดขนาดของมุม ADC เท่ากับ 130° จะได้มุมภายในบนข้างเดียวกันของเส้นตัดขวางตัด

ส่วนของเส้นตรงที่ขนานกันรวมกันได้ $50 + 130 = 180^\circ$ ดังนั้นด้านตรงข้ามกันขนานกัน

ได้แก่ $\overline{AB} \parallel \overline{DC}$ และ $\overline{AD} \parallel \overline{BC}$ แสดงว่า รูปสี่เหลี่ยม ABCD เป็นรูปสี่เหลี่ยมด้านขนาน)

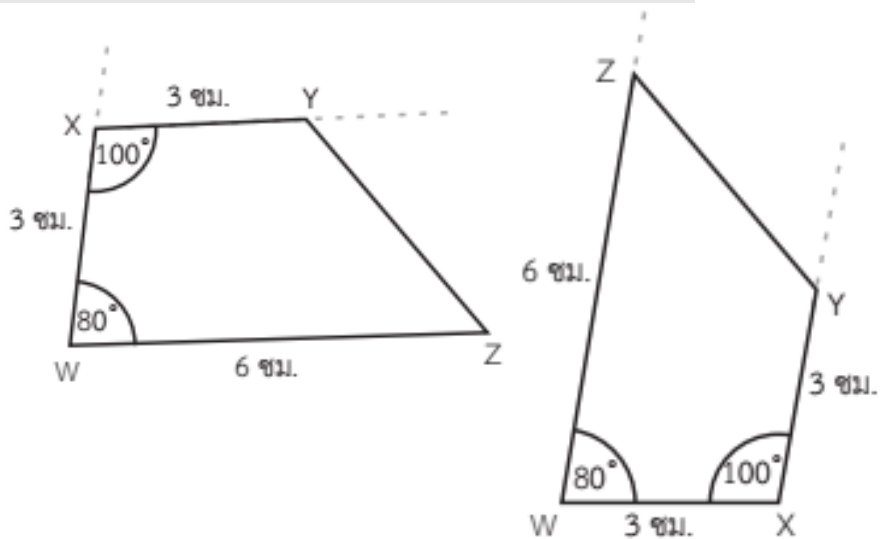

สร้างรูปสี่เหลี่ยมตามข้อกำหนด

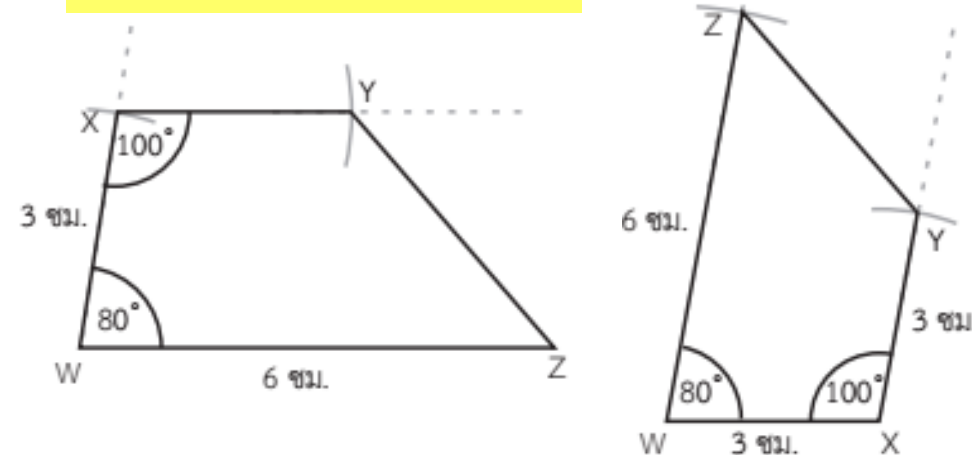

2. สร้างรูปสี่เหลี่ยม $WXYZ$ ที่มี $\overline{WZ}$ ยาว 6 เซนติเมตร $\overline{WX}$ ยาว 3 เซนติเมตร $\angle XWZ$ มีขนาด 80° และ $\overline{XY}$ ขนานกับ $\overline{WZ}$ และ $\overline{XY}$ ยาว 3 เซนติเมตร
รูปสี่เหลี่ยมที่ได้จะเป็นรูปสี่เหลี่ยมชนิดใด

ใช้โพรมแทรกเตอร์ช่วยสร้าง

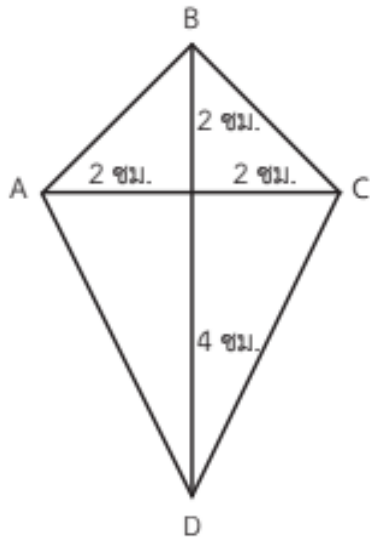

ใช้วงเวียนช่วยสร้าง

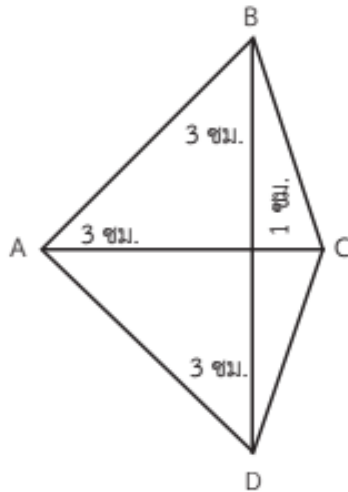

รูปสี่เหลี่ยม $WXYZ$ เป็นรูปสี่เหลี่ยมชนิดใด (รูปสี่เหลี่ยมคางหมู)

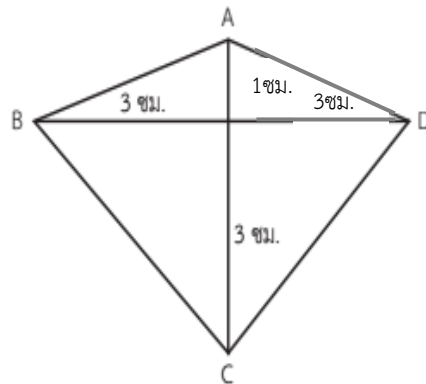
3. สร้างรูปสี่เหลี่ยม ABCD กำหนด $\overline{AC}$ และ $\overline{BD}$ เป็นเส้นทแยงมุมยาว 4 เซนติเมตร และ 6 เซนติเมตร ให้เส้นทแยงมุมเส้นหนึ่งแบ่งครึ่งและตั้งฉากกับอีกเส้นหนึ่ง รูปสี่เหลี่ยมที่ได้จะเป็นรูปสี่เหลี่ยมชนิดใด

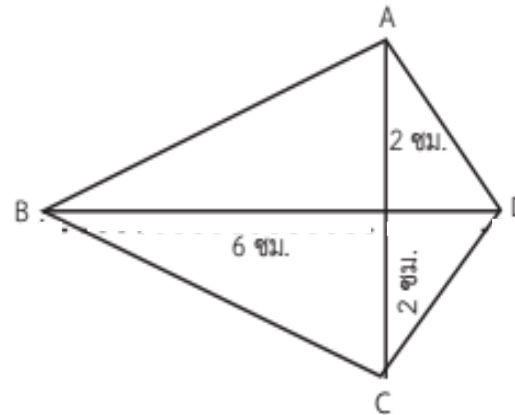
รูปที่ 1

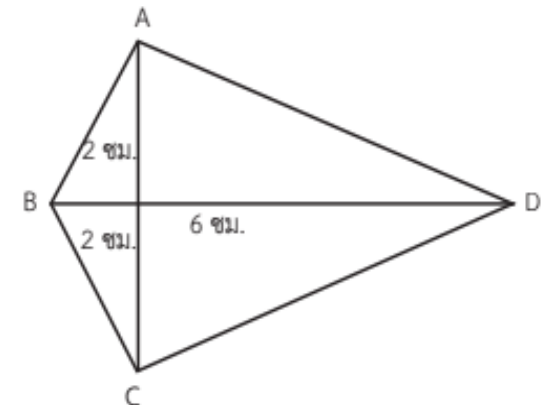
รูปที่ 2

รูปที่ 3

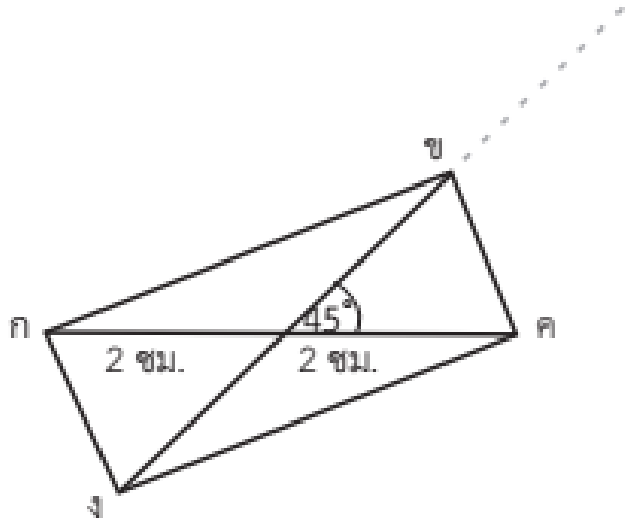
รูปที่ 4

รูปที่ 5

รูปสี่เหลี่ยม ABCD เป็นรูปสี่เหลี่ยมชนิดใด (รูปสี่เหลี่ยมรูปว่าว)

4. สร้างรูปสี่เหลี่ยม กขคด ที่มี $\overline{กค}$ และ $\overline{ขง}$ เป็นเส้นทแยงมุมยาว 4 เซนติเมตร ให้เส้นทแยงมุมแบ่งครึ่งซึ่งกันและกัน มุมที่จุดตัดของเส้นทแยงมุมมุมหนึ่งมีขนาด 45° รูปสี่เหลี่ยม กขคด ที่ได้เป็นรูปสี่เหลี่ยมชนิดใด

รูปสี่เหลี่ยม กขคด เป็นรูปสี่เหลี่ยมชนิดใด
(รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า)

แบบฝึกหัด 5.19

แบบฝึกหัด 5.19

สร้างรูปสี่เหลี่ยมตามข้อกำหนด

1. สร้างรูปสี่เหลี่ยม ABCD มีเส้นทแยงมุม AC ยาว 4 เซนติเมตรและเส้นทแยงมุม BD ยาว 7 เซนติเมตร ตัดกันเป็นมุมฉาก รูปสี่เหลี่ยม ABCD เป็นรูปสี่เหลี่ยมชนิดใดบ้าง
2. สร้างรูปสี่เหลี่ยม EFGH ที่มีส่วนของเส้นตรง EF ยาว 3 เซนติเมตร ส่วนของเส้นตรง FG ยาว 6 เซนติเมตร มุม EFG มีขนาด 45° และส่วนของเส้นตรง EH ขนานกับส่วนของเส้นตรง FG และส่วนของเส้นตรง EH ยาว 3 เซนติเมตร รูปสี่เหลี่ยม EFGH เป็นรูปสี่เหลี่ยมชนิดใด

3. สร้างรูปสี่เหลี่ยมด้านขนาน ABCD มีส่วนของเส้นตรง AD ยาว 3 เซนติเมตร ส่วนของเส้นตรง CD ยาว 5.5 เซนติเมตร และมีมุมขนาด 55°

4. สร้างรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า MNOP มีเส้นทแยงมุมทั้งสองเส้นยาว 6 เซนติเมตร

สรุปบทเรียน

การสร้างรูปสี่เหลี่ยมตามข้อกำหนด (เมื่อกำหนดความยาวของด้าน
ขนาดของมุม และความยาวของเส้นทแยงมุม)

การสร้างรูปสี่เหลี่ยมชนิดต่างๆ ที่กำหนดความยาวของด้าน ขนาดของมุม
และความยาวของเส้นทแยงมุมให้ จะสร้างได้อย่างไร

- ต้องวิเคราะห์ข้อกำหนดที่ให้ว่าเป็นลักษณะของรูปสี่เหลี่ยมชนิดใด

อาจวาดรูปคร่าว ๆ ก่อน

- ใช้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของรูปสี่เหลี่ยมชนิดต่าง ๆ และสมบัติของ

เส้นขนานในการสร้างรูปสี่เหลี่ยมชนิดต่าง ๆ โดยอาจเริ่มสร้างจากข้อกำหนด

ที่กำหนดให้ก่อน

บทเรียนครั้งต่อไป

การสร้างรูปสี่เหลี่ยมด้านไม่เท่า

สิ่งที่ต้องเตรียม

แบบฝึกหัด 5.20

พรแทรกเตอร์

ไม้บรรทัด

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

